

युरोपचा इतिहास
नेपोलियन बोनापार्ट
प्रा.नम्रता ढाळे

बी.ए. भाग ३

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

प्रकरण-२

नेपोलियन बोनापार्ट

नेपोलियन बोनापार्ट चे पूर्व चरित्र-

जन्म :-

कोर्सिका बेट

नेपोलियन बोनापार्ट च्या मोहिमा

१. इटली वरील मोहीम

कॅम्पो फोर्मिओचा तह:-

- १) ऑस्ट्रीयाने आपल्या ताब्यातील लोबार्ड बेल्जियम हे प्रांत फ्रान्सच्या स्वाधीन करावेत.
- २) इटलीतील फळांच्या वर्चस्वाला ऑस्ट्रीयाने मान्यता द्यावी.
- ३) फ्रान्सने व्हेनेशिया, डाल्मेशिया व इरिट्रीया हे प्रांत ऑस्ट्रियाला द्यावेत.
- ४) ऑस्ट्रेलियाने वाईन नदीच्या पश्चिमेकडील प्रदेश डिसेंबर इ.स. १७९७ पर्यंत फ्रान्सला मिळवून द्यावेत.
- ५) जर्मन साम्राज्याचा प्रश्न रोमन साम्राज्य व फ्रान्सच्या प्रतिनिधींनी सोडवावा असे ठरले.

२. इटलीच्या मोहिमेचे महत्त्व
३. इजिप्तवरील स्वारी
४. नाईल ची लढाई
५. तुर्की सुलताना बरोबर युद्ध
६. अबूकीरची लढाई
७. ब्रूमेर क्रांती
८. इ.स. १७९९ राज्यघटना
९. फ्रान्स विरोधी युरोपियन राष्ट्रांची आघाडी
१०. फ्रान्स इंग्लंड तह

नेपोलियनच्या सुधारणा:-

१. आर्थिक सुधारणा
२. धार्मिक सुधारणा
३. सामाजिक सुधारणा
४. शैक्षणिक सुधारणा
५. इतर सार्वजनिक सुधारणा
६. कायदेविषयक सुधारणा
७. प्रशासकीय सुधारणा

सम्राट नेपोलियनचे विजय:-

१. इंग्लंडची युद्ध
२. ऑस्ट्रेलियाचा पराभव
३. परश्याशी युद्ध
४. रशियाशी युद्ध

व्यापार बहिष्कार योजनेचे परिणाम:-

१. पोप संघर्ष
२. द्वीपकल्पीय युद्ध
३. ऑस्ट्रीयाशी युद्ध
४. नेपोलियनची रशियावर स्वारी
५. रशियाच्या स्वारीचे परिणाम

लिपझिकची लढाई:-

- नेपोलियनचे एल्बा बेटावरील वास्तव्य
- वाटर्लूची लढाई
- पॅरिस तह

नेपोलियनच्या पराभवाची कारणे:-

१. युद्धखोर स्वभाव
२. व्यापार बहिष्कार योजनेतील अपयश
३. रशिया स्वारीतील अपयश
४. द्वीपकल्पीय युद्ध
५. नेपोलियनचे धार्मिक धोरण
६. नेपोलियनची नातेवाईकांना उदारतेची वागणूक
७. नेपोलियनचे प्रबळ शत्रू
८. नेपोलियन चे मातब्बर शत्रू सेनानी

९.नेपोलियनचे राष्ट्रवादी भावनेकडे दुर्लक्ष

१०.मध्यमवर्गाकडे दुर्लक्ष

११. लोकांच्या पाठिंबाचा अभाव

१२.नेपोलियनची आघोरी महत्वकांक्षा

१३.मानवी शक्तीच्या मर्यादा

१४.इंग्लंड बदल देशाची भावना

१५. आरमारी शक्तीचा प्रभाव

१६. सत्तेचे केंद्रीकरण

धन्यवाद
